

STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA Nru 189/22

il-Lussemburgu, 22 ta' Novembru 2022

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-69/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Tneħħija – Kannabis terapewtika)

Ċittadin ta' pajjiż terz li jkun isofri minn marda gravi ma jistax jitneħħa jekk, fl-assenza ta' kura xierqa fil-pajjiż ta' destinazzjoni, huwa jirriskja li jkun espost għal żieda rapida, sinjifikattiva u irremedjabbli fl-uġiġħ marbut ma' din il-marda

Ċittadin Russu li, fl-età ta' sittax-il sena, żviluppa forma rari ta' kanċer tad-demmm qiegħed attwalment jingħata kura fil-Pajjiżi l-Baxxi. Il-kura medika tiegħu tikkonsisti, b'mod partikolari, fis-somministrazzjoni tal-kannabis terapewtika għall-finijiet analġeżiċi. L-użu tal-kannabis terapewtika ma huwiex madankollu awtorizzat fir-Russja.

Dan iċ-ċittadin ippreżenta diversi applikazzjonijiet għall-ażil fil-Pajjiżi l-Baxxi, li l-aħħar waħda fosthom ġiet miċħuda fl-2020, u ressaq rikors quddiem ir-rechtbank Den Haag (il-Qorti Distrettwali ta' Den Haag) kontra d-deċiżjoni ta' ritorn li ġiet adottata fil-konfront tiegħu. Huwa jqis li għandu jinħariglu permess ta' residenza jew li, tal-inqas, għandu jingħatalu posponiment tat-tneħħija tiegħu minħabba li l-kura abbażi tal-kannabis terapewtika fil-Pajjiżi l-Baxxi hija tant essenzjali li ma jkunx jista' jibqa' jgħix ħajja deċenti li kieku din il-kura kellha tiġi interrotta.

Il-Qorti Distrettwali ta' Den Haag iddeċidiet li tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja essenzjalment jekk id-dritt tal-Unjoni¹ jipprekludix li deċiżjoni ta' ritorn jew miżura ta' tneħħia tittieħed f'tali każ.

Fis-sentenza tagħha tal-lum, il-Qorti tal-Ġustizzja qiegħda tiddeċiedi, fid-dawl tal-ġurisprudenza tagħha stess kif ukoll dik tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, li **d-dritt tal-Unjoni jipprekludi li Stat Membru jadotta deċiżjoni ta' ritorn jew jipproċedi għat-tneħħija ta' ċittadin ta' pajjiż terz li jirrisjedi b'mod irregolari u li jsofri minn marda gravi**, meta jkunu jeżistu raġunijiet serji u kkonfermati sabieħ wieħed jemmen li r-ritorn ta' dan iċ-ċittadin jesponih, minħabba li l-kura xierqa ma tkunx disponibbli fil-pajjiż ta' destinazzjoni, għal riskju reali ta' żieda rapida, sinjifikattiva u irremedjabbli tal-uġiġħ ikkawżat mill-marda tiegħu.

Din il-kundizzjoni tissoponi, b'mod partikolari, li jiġi stabbilit li, fil-pajjiż ta' destinazzjoni, l-unika kura analġeżika effettiva ma tistax tiġi legalment issomministrata lilu u li l-assenza ta' tali kura tesponih għal uġiġħ ta' intensità tali li jmur kontra d-dinjità umana fis-sens li tista' tikkawżalu problemi psikiċi gravi u irreversibbli, li saħansitra jwassluh iwettaq suwiċidju.

¹ Direttiva 2008/115/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar standards u proċeduri komuni fl-Istati Membri għar-ritorn ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jkunu qegħdin fil-pajjiż illegalment (ĠU 2008, L 348, p. 98), moqri flimkien mal-Artikoli 1 (dinjità tal-bniedem), 4 (projbizzjoni tat-tortura u tal-pieni jew ta' trattamenti inumani jew degradanti) kif ukoll tal-Artikolu 19(2) (protezzjoni fil-każ ta' tneħħija) tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea.

Fir-rigward tal-kriterju ta' rapidità, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li d-dritt tal-Unjoni jipprekludi li ż-żieda tal-uġiġh ta' ċittadin ta' pajjiż terz, fil-każ ta' ritorn, għandha assolutament tkun tista' sseħħ f'terminu stabbilit minn qabel fid-dritt tal-Istat Membru kkonċernat. Jekk l-Istati Membri jistabbilixxu terminu, dan għandu jkun purament indikattiv u dan ma jistax jeżenta lill-awtorità nazzjonali kompetenti minn eżami konkret tas-sitwazzjoni tal-persuna kkonċernata.

Għal dak li jirrigwarda r-rispett tal-ħajja privata tal-persuna kkonċernata ², li minnha tagħmel parti l-kura medika ta' ċittadin ta' pajjiż terz, anki li jirrisjedi irregolarment, il-Qorti tal-Ġustizzja qiegħda tiddeċiedi li l-awtorità nazzjonali kompetenti ma tistax tadotta deċiżjoni ta' ritorn jew tipproċedi għal tneħħija ta' ċittadin ta' pajjiż terz ħlief wara li tkun ħadet inkunsiderazzjoni l-istat ta' saħħa tiegħu.

Madankollu, il-fatt li, fil-każ ta' ritorn, din il-persuna ma jkollhiex iktar l-istess kura bħal dik issomministrata fl-Istat Membru li fit-territorju tiegħu tirrisjedi irregolarment u jista', minħabba f'hekk, jaffettwa, b'mod partikolari, l-iżvilupp tar-relazzjonijiet soċjali tagħha fil-pajjiż ta' destinazzjoni, ma jistax, waħdu, jostakola l-adozzjoni ta' deċiżjoni ta' ritorn jew ta' miżura ta' tneħħija fir-rigward tagħha, meta l-assenza ta' tali kura, fil-pajjiż ta' destinazzjoni, ma tesponihex għal riskju reali ta' trattamenti inumani jew degradanti.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qrati tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qrati nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Ibqgħu konnessi!

² Fis-sens tal-Artikolu 7 tal- Karta tad-Drittijiet Fundamentali.